

Koniec fašiangov, začiatok pôstu

- Redaktorka:** Popolcová, Škaredá či Pôstna streda. Aj takéto prívlastky sa viažu k dnešnému dňu. Veľký 40-dňový pôst začína 17. februárom pre rímskokatolíckych a evanjelických veriacich. Gréckokatolícka cirkev postí už od pondelka. Pravoslávnych to ešte len čaká.
- Dekan farnosti:** Volá sa Popolcová, pretože práve na ňu kňazi udeľujú popol ako symbol pokánia na čelo. Samotné slová, ktoré *doprevádzajú*¹ pomazanie alebo posypanie popolom, naznačujú, o čo vlastne v pôste ide. Buď je to veta: „Pamätaj, že prach si a na prach sa obrátiš.“ Alebo veta z evanjelia: „Kajajte sa a verte evanjeliu.“
- Redaktorka:** Popolcová streda je pre mnohých kresťanov začiatkom najväčšieho duchovného sviatku v roku – Veľkej noci. Je to čas sebareflexie, pokánia a prehĺbenia lásky k Bohu. Mnohí si svoje pokánie spájajú práve s popolom, čo však nie je celkom pravda.
- Dekan farnosti:** Pokánie nezáleží od, od popola, záleží od nás, od nášho vnútra.
- Redaktorka:** Tradičný popolec na čelo mal tento rok nahradiť zvyk východných kresťanov. Zaobísť sa budeme musieť bez akéhokoľvek symbolu začiatku pôstu.
- Dekan farnosti:** Aby nedochádzalo ku kontaktu medzi, medzi rukou kňaza a čelom, že tento rok sa mal práve udeľovať tento symbol pokánia posypaním, teda akoby posolením takou troškou popola do vlasov.
- Muž č. 1:** Tak hlavne ten krížik v kostolíku, ten, ten mi chýba.
- Redaktorka:** Niektorí veriaci v tento deň vyradia z jedálneho mäsa, iní prehodnocujú život, jeho priority. Rôzne tradície Svätej štyridsiatnice sa uchovali dodnes. Okrem pôstnej polievky sa prvý deň nosili staré škaredé šaty.
- Žena č. 1:** Nemáme nič také. Do kostola sme chodili na popolec. Nerobíme nič, lebo to tak berieme *jak*² sviatkov.
- Muž č. 2:** Pre mňa to začína, znamená začiatok pôstu. Celý deň bez mäsa, no.
- Žena č. 2:** Celý čas žiadne mäso.
- Muž č. 1:** Človek má nejaké predsavzatia, uskromní sa v jedle a potom trošku sa zahľadí do seba, no.
- Muž č. 2:** Ja viem, že sa pálili *bažičky*³ a z toho popola sa v podstate robil krížik na čelo.
- Dekan farnosti:** Spravidla sa snažím jesť iba raz do dňa, a to nejaké jednoduché jedlo. Buď to nejaké pečené zemiaky alebo kyslú kapustu.
- Redaktorka:** Tradície krížika či sypania popola na hlavu v prvý deň pôstu siahajú až do 8. storočia. Pôvodne bol tento obrad vyhradený len pre veľkých hriešnikov. Takto začínali svoju cestu pokánia.
- Dekan farnosti:** Časom sa tento znak rozšíril aj na ostatných ľudí, pretože každý z nás si uvedomuje, že, že je hriešny.

¹ správne: *sprevádzajú* (sprevádzať)

² štandardne: *ako*

³ štandardne: *bahniatka*

- Redaktorka:* Zvyky sa spájajú aj s obdobím ostatných fašiangov, tzv. ostatkov.
- Žena č. 3:* Niekedy sme robili šišky pred Popolcovou stredou.
- Žena č. 4:* Tie šišky, fánky, akože na fašiangy. Piekli sme, áno.
- Dekan farnosti:* Boli šišky. Dostali sme ich.
- Redaktorka:* Prečo práve 40-dňové pôstne obdobie? V Biblii má svoju symboliku.
- Dekan farnosti:* 40 dní Mojžiš bol na hore Sinaj. 40 dní prorok Eliáš putoval k svojej jaskyni, kde sa stretol s Bohom. 40 dní bola potopa, kedy Pán Boh zachránil Noeho. A Ježiš sa postil 40 dní.
- Redaktorka:* V minulosti bolo obdobie pokánia prísnejšie, ako je tomu dnes. Jedlo sa len raz do dňa a boli jedlá, ktoré ľudia nesmeli jesť.
- Dekan farnosti:* Od roku 1966 sa zmenila táto pôstna disciplína, ktorá prísny pôst stanovila len na dva dni v roku, a to je Popolcová streda a Veľký piatok. Takže je to pôstna disciplína v týchto dňoch trošku ľahšia, ale už je to na každom z nás, do akej miery si stanoví nejaké predsavzatie.

Bardejovská televízia TV Kanál, 17. 2. 2021, minútáž: 03:51 min.
(Zdroj: <https://www.youtube.com/watch?v=1rW04S19Chk>)